

Buddhas kvinder – Nonner i Bhutan

- et portræt.

Marie Venø Thesbjerg: *Buddhas Kvinder, Nonner i Bhutan*. Forlaget Ajour 2008. 128 s., 238 kr. fås både i en engelsk og en dansk udgave.

Af Louise Kirkegaard

Forfatteren, Marie Venø Thesbjerg, er uddannet journalist i 2002 og cand. public. i kultur og kulturformidling i 2007. Hun har arbejdet som freelance journalist for flere danske dagblade, og bogen er hendes debut som forfatter. Gennem sit arbejde for Danida i Bhutan har hun stiftet bekendtskab med nonnerne og deres livsstil. Bogen er udgivet med støtte fra Danidas oplysningsbevilling på Danmarks medie- og journalisthøjskoles forlag Ajour. Der kan købes separate fotografier fra bogen på hjemmesiden www.buddhaskvinder.dk.

Buddhistiske nonner?

Min første reaktion på titlen var "Nonner? Hvorfor har jeg aldrig tænkt på, at der findes buddhistiske nonner, og hvordan ser de ud?". Svaret er tildels, at der ikke er så mange, fordi kvinder traditionelt ikke har haft de samme muligheder for at gå i kloster som mænd. Der har gennem de sidste 30 år været en opblomstring og anerkendelse af kvinders interesse for at studere og praktisere buddhismen. Men det er ikke bogens formål at fortælle generelt om nonner og buddhismens udvikling, den er et portræt af nonner i Bhutan, deres liv og livsfilosofi.

For os vesterlændinge ser nonnerne ikke anderledes ud end munke, kronragede og klædt i røde dragter, der ikke afslører kønnet på bæreren. Fordi nonnerne ikke normalt tiltrækker sig opmærksomhed, bliver man nysgerrig omkring nonnernes udseende. Bogens styrke ligger da også i de mange portrætter og biografier af nonnerne og beskrivelserne af deres liv i klostrene. Fotografierne viser smilende nonner i deres hverdag, deres arbejde, bøn og festligheder. Nonnernes simple liv er præget af de varme farver, der omgiver dem, og den venlighed, de udstråler. Gennem fotografierne trækkes man ind i en hverdag, langt fra vores egen, en hverdag uden stress og jag.

"Det regnede hele natten. Så heftigt, at det regnede ned på Sherab og mig på gulvet, da bliktaget ikke kunne bære mere. Lyden var tryk og hyggelig, mens vi holdt varmen under tykke tæpper" (s.15). Forfatteren fortæller om sit møde med nonnerne og sit ophold i klostrene. Det er en historie, der kun kan fortælles af en kvinde, og måske derfor får vi den først nu, i en tid hvor vi har flere kvindelige fotografer.

Fordi det netop er en fotobog, der baserer sig på sine fotografier, bliver teksten sekundær, og det at læse sig igennem de længere tekstpassager bliver til tider lidt trættende. Dette opvejes af mindre historier, citater fra Buddhas lære og kloge mænd, der letter læsningen. Hvis man når slutningen, oplyses man om kvindernes kamp for, at opnå samme status i det religiøse liv som mændene. Det religiøse liv, der primært har været en mandeverden, på trods af – eller måske på grund af – den ellers matriarkalske kultur i landet. Det er spændende, set i lyset af en vestlig ligestillingsdebat, at nonnerne arbejder på at bygge et kloster og uddannelsescenter, hvor de kan opnå en ph.d.-grad i buddhistisk filosofi, på lige fod med deres mandlige kolleger. For at understrege betydningen af dette arbejde går forfatterens honorar til støtte af nonneklostre og nonnernes uddannelse i Bhutan. Det er måske derfor, der ikke er brugt ekstra penge på papir og tryk. På trods af hardcoveret kan bogen føles lidt billig mellem fingrene, når man bladrer i den.

Illustration fra bogen

Chopals historie

I bogen møder vi flere forskellige nonner, og især forfatterens venskab og samtaler med nonnen Chopal, den eneste i klosteret der taler engelsk, giver indsigt i livet i klosteret. Chopals fortælling giver et nuanceret indblik i en nonnes filosofi og hverdag, og hvordan livet som nonne foregår. Hvordan det er at leve efter Dharmas forskrifter, og de daglige rutiner i klosteret med bøn, ris, the, arbejde og selvstudier i buddhismens lære. Hun filosoferer over forskellen mellem buddhismen og kristendommen. Hvordan de to religioner ligner hinanden, og hvor forskelligt vi efterlever vores religioners budskaber. De to kvinder taler om at leve i cølibat, at være vegetar, at undgå egoistiske tanker, og at leve et liv uden bekymringer.

Som alle andre blev Chopal kronraget, da hun kom til klosteret. "Jeg kan ikke huske, hvordan det var. Jeg var bare spændt. Og jeg var glad. Det var et glædeligt øjeblik," griner hun. Et glædeligt øjeblik? Jeg må se undrende ud, for Chopal forklarer... (s. 66)

Forfængelighed og egoisme eksisterer ikke hos nonnerne. De lever i pagt med verden omkring sig og nægter at slå ihjel, alt liv har værdi, og det giver dårlig karma at dræbe et levende væsen eller gøre det ondt. Selv ikke en myg lider døden, når den gør krav på føde til sin overlevelse. Det er enten kvindernes ønske om at blive nonne eller familiens nødvendighed, der har ført dem til klosteret, men fælles for dem er, at de nyder det simple liv, man som vesterlænding kan blive helt misundelig på. Der er ingen stress på bjergets top.

Illustration fra bogen

Buddhistiske munke har vi hørt meget om på det seneste, men nonnerne hører vi ikke om. Der findes 10.000 munke, og mellem 700 og 1000 nonner i Bhutan, og bogen er et portræt af en befolkningsgruppe, man som vesterlænding måske ikke har tænkt på eksisterende. Bogen er ikke tung faglitteratur, men giver et sjældent indblik i et samfund, hvor man ikke måler rigdom i bruttonational-produkt, men bruttonational lykke. Bogen kan klart anbefales som inspirationskilde til nye områdestudier, eller et positivt indspark i en grå og stresset dansk hverdag. Der er dog den mulighed, at man enten bliver glad og oplivet over al den positivitet, der vælter ud af bogen, eller en smule kvalt i det.

Louise Kirkegaard er cand.mag i Dramaturgi og Kunsthistorie